

TORONTÁI.

Vegyestartalmu hetilap. — A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

Megjelen:
hetenkint egyszer, csütörtökökön.

Előfizetési feltételek:
Egész évre 6 ft. | Félévre 3 ft. | Negyed évre 1 ft. 50 kr.

Hirdetések díjai:
a háromszoros péntor első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr.

A szerkesztő lakása:
„Pestvárosánál” 6-ik szám alatt.

Hirdetések és melléletek — többiak a kincstári illetékkel együtt 1 ft. 50 kral számítva — minden nyelven fölvetének a kiadóhivatásban. Kérjük az igatási díjakat az igatmányokkal együtt legfőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétethetnek.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskereken, hova az előfizetési pénzek és igatási díjak küldendők.

Hertelendy József, megyei főispán és árvízi kormánybiztos körrendelete a megyei szolgabírákhoz.

A szegedi menekültek érdekében, de különösen a mi élelemmel való ellátásukat illeti, oly nagy részvét és áldozatkészség mutatkozott kivált közvetlenül a catastrofa után, hogy az élelemzével megbízott közegek már helyet nem találtak az élelmiszerek, de főleg a kenyér elhelyezésére, ennek folytán Dáni főispán ur attól félvén, hogy a kenyér, ha nagy tömegekben felhalmozatik, meg fog romlani, hirilapilag azon kérelemmel fordult az áldozatkész közönséghez, hogy a kenyérküldemények egyelőre beszüntessenek, ezen kérelem folytán több kenyér nem küldetett Szegedre, úgy hogy most a készlet fogyatékán van és alig fog 4—5 nappal tovább tartani.

Senkinek sem lévén czélja munkaképes egyéneket oly időben, midőn kenyérüket már megkereshetik, ingyen elvartani, felkérnem szolgabíró urat, miszerint a járása községeiben lévő szegedi menekültek közül a munka- és keresetképteleneket elkülönítve összeírni s az összeírás egyik példányát hozzáam beküldeni sziveskedjék, s mihelyt a munkaképesek részére keresetforrás nyílik, ezeknek élelmézése be fog szüntetni, ellenben a munka- és keresetképteleneket továbbra is élelmezni emberbaráti kötelességünk, s ezen okból még mindig szükségünk van élleli szerekre.

Az előrebocsajtottak után felkérem szolgabíró urat, sziveskedjék járása községeiben, eltartható élelmiszereket, füstölt húst, szalonnát, zsírt, lisztet, darát, babot, burgonyát, lencsét, hagymát, paprikát gyűjteni és azokat Szőreghre Tallián szolgabíró czime alatt elküldeni, de egyuttal sziveskedjék felhívást intézni járása községeihez, hogy mindazon nemeslelkű áldozatkész egyének avagy községek, kik a szegedi menekültek részére kenyéret adományozni hajlandók, jelentsék ezt be a községi előjáróság után szolgabíró urnál, de a kenyéret csak akkor adják és illetve szállítassák, ha az erre nézve szolgabíró ur által értesített Tallián Béla szolgabírótól Uj-Szegedről a kenyér szállítására való felkérés megérkezik.

Ily módon Tallián szolgabíró azon helyzetben lesz tudni, hogy honnét számolhat kenyérré s e szerint beoszthatja a szállítványokat s nem jut sem azon sajátos helyzetbe, hogy készlete egyszerre elfogy, sem pedig azon kellemetlen helyzetbe, hogy sok kenyér halmozódván össze, az romlásnak legyen kitéve.

Nagy-Beeskereken, 1879. ápril 9-én.

Hertelendy József,
főispán, kormánybiztos.

Nagy-Beeskerek, április 9-én.

— **Szlávy József,** a képviselőház elnöke, ma a nyilvános ülés után Kovács László háznagy által bemutatatta magának a ház tisztviselőit, kikhez intézett rövid beszédében azon reménynek adott kifejezést, hogy a ház tisztviselői úgy mint eddig, ezután is igyekezni fognak kötelességüknek pontosan megfelelni. A bemutatás után a teendőket felől kérdezősködőknél, megelégedését fejezte ki a folyó ügyeknek teljes rendben léte felett s ismert szívvelyes modorával biztosította a tisztelőket legjobb akaratáról.

— **A magyar pénzügyminiszter** körrendeletet bocsátott ki, melynek értelmében a külföldről érkező, vándjir alá eső oly küldeményeket, melyek hatóságokhoz vannak címelve s a szegedi árvízkarosultak javára szánvák, vámentességben részesíti. Magánosok igazolni tartoznak, hogy a hozzájuk címzett küldemények a szegedi károsultaknak vannak szánva.

A kir. tanfelügyelőnek az iskolák állapotáról

az 1878. év II-ik felére szóló, a közigazgatási bizottságnak 1879. évi január 14-én tartott ülésében felolvastott és a nagymélt. m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter urhoz intézett jelentése.

(Folytatás.)

Mély tisztelettel jelentjük továbbá, miszerint a lefolyt 1877/8. tanévben államellenes tankönyvek fel nem találtak, eközbeva nem lettek, az eltiltott tankönyvek névjegyzéke egyáltalában valamint a tanfelügyelőség úgy a kerületi szolgabírónál nyilvánartatták, az eltiltott tankönyvek névjegyzéke pedig minden alkalommal a kerületi szolgabírók után a községi előjárókkal, ezek által az iskolaszékekkel szigorú utasítással közölték azzal, miszerint az esetben, ha netalán a tilalom daczára is ily tankönyveket előtalálnának, azokat azonnal foglalják le, illető nevét pedig a kir. tanfelügyelővel haladéktalanul a végeztől közölik, hogy illető irányában a fennálló törvény értelmében a szabályszerű eljárás megindíthatassék.

A megye területén létező „Fröbel”-féle gyermekkeretekben nevezetesen: Nagy-Beeskereken, Nagy-Kikindán, Zombolyán, Nagy-Szt.-Miklóson és Pancsován, melyek, az utób-

bit kivéve, kizárólag magyar jellegűek, a gyermeki felfogáshoz képest dícséretre méltó egyszerű-termeszetes tevékenység észlelhető. Nagyméltóságod m. é. aug. 1-én 19,361. sz. a. kelt kegyes meghagyása folytán a falusi ovodák (menhelyek) felállítására ügyében a tanfelügyelő a kellő intézkedéseket megtette, eddig azonban anyagi erő- és az ügy iránti érdeklődés hiányában eredmény nélkül.

Nem hagyhatjuk ez alkalommal érintetlenül, miszerint Torontálmegye területén működő tanítók legnagyobb része a kellő pedagógiai s didaktikai előképzettségekkel felruházva egyáltalában szép műveltséggel bírnak és iparkodnak magasabb feladatukat a törvény által kirendelt szellemmel jó egyetértésben valódi hazafias szellemmel megoldani, e mellett örömmel tapasztalhatni, hogy a tanítók jelentékeny része, amennyire csak helyzete s a rendelkezésére álló művelődési eszközök megengedik, törekszik saját szakmájukat tanulmányozni, a korrall haladni, ismereteiket több irányban művelni, érvenyesíteni, mely czél elérésére a megye területén jelenleg létező 98 iskolai könyvtár igen egyszerű eszközül szolgál, a mennyiben ezen könyvtárak nemcsak hazafias szemléletű ifjúsági iratok, hanem a tanítók további önképzésük tekintetéből a pedagógiai-didaktikai téren megjelenő legújabb termékek és szaklapok és egyéb tudományos művek, úgy a felülvizsgálás szolgáló jó és hasznos iratok évenkénti beszerzése által szaporíthatnak, gyarapíthatnak. — Ha vannak is a tanítók között némi kivételek e tekintetben, úgy ezek száma a nagy többséghez arányosítva elenyésznek.

Midőn Torontálmegye 1878. évi tanügyi állapotának minden egyes ágazatára vonatkozóan telt intézkedésünk és ezek alapján szerzett tapasztalatainkat jelen kimerítő évi jelentésünkben Nagyméltóságodnak bemutatni szerencsésnek valánk, biztosítjuk az alkalommal is, hogy népnevelés-ügyünk fontosságát szem előtt tévesztetni nem, de igenis annak előmozdítását, további fejlődését az ide végő törvények keretén belül a jövőre nézve is törvényszerű kötelességünknek ismerjük.

(Vége következik.)

Adakozások a szegedi árvízkarosultak javára.

(Torontálmegye jegyzői kara gyűjtő-íve.)
Bielek Vilmos 10 ft, Kicszky János 5 ft, Kellner József 5 ft, Botka Géza 10 ft, Andrassy Mihály 5 ft, Jarmaczky Sándor 5 ft, Puskás Antal 5 ft, Obelcz József 5 ft, Kéler Elek 5 ft, Mencer Lipót 5 ft, Tabakovits Gusztáv 5 ft, Dr. Stassik Ferenc 5 ft, Vécsey Béla 5 ft, gr. Festetics Bennó 5 ft, Boczay János 5 ft, Mihálovits Miksa 5 ft, Jung 4 ft, Herman Weisz 5 ft, Kellner Ferenc 1 ft, S. Eisenstädter 20 ft, Kadelsburger Falop 3 ft, Stagelschmidt Pál 5 ft, Melczér József 1 ft,

Stagelschmidt János 5 ft, Ignacz Rósa 3 ft, Mangold Armin 1 ft, Szekulits E. 50 kr., N. N. 1 ft, Póti Benjamin 50 kr., Eckstein Adolf 1 ft, Klein Mór 1 ft, Nack I. 1 ft, N. N. 1 ft, Mencer Ilka 50 kr., Konkoly Karolina 50 kr., Kekez Pál 2 ft 50 kr., N. N. 1 ft, Tolveth István 1 ft, Zimmerer Antal 1 ft, Kokits 2 ft, Röyer 1 ft, Grünbaum V. 3 ft, Bühweisz Mór 2 ft, Markovics Dóme 1 ft, Freund S. 5 ft, Deutsch Mihály és Ignacz 5 ft, Balicz Janos 2 ft, Szavits János 2 ft, Poroszkay Béla 6 ft, Kamenszky Ignacz 5 ft, Kellner Ede 5 ft, Steinbach Antal 2 ft, Dr. Plechl 5 ft, Dr. Szabó Alajos 3 ft, Hadfy Dóme 5 ft, Emanuel Gy. 5 ft, Kovács Mór 2 ft, Lujanovits 5 ft, Vucsetich 2 ft, Kéler Ákos 3 ft, Küller Gyula 1 ft, Fuchs Sobó 2 ft, Patoky Sándor 2 ft, Szepey Károly 1 ft, Steingaszner Ferenc 1 ft, Vécsey István 2 ft, ifjabb Vécsey István 1 ft. Összesen 234 ft. 50 kr.

(A fentebbi összeg főispán ur ő méltóságá kezeihez lett átküldve a catastrofa 2-ik napján.)

Nyilvános számadás és nyugtázás.

A szegedi árvízkarosultak javára N-Beeskerek városában eddig befolyt és e helyen (12., 13. és 14. számban) már elszámolta lett.
23. A XIII-ik számú hiv. gyűjtő iven 29. 80.
24. A Schnitzler Lipót urnál, Steiner Anette k. a. vezetése mellett rendezett „gyermek-előadás” jövedelme (XVIII. sz. iv) 112. 50.
25. Az I-6 sz. hiv. gyűjtő iven 120. 40.
26. „III-ik sz. hiv. gyűjtő iven 5. 10.
27. „XIV-ik számú gyűjtő iven 11. 20.
28. A f. évi márczius 29-én megtartott hangverseny tiszta jövedelme 439. 86.
Összesen 2743 ft 58 kr.

A XIII. számú gyűjtő iven (gyűjtő: Dr. Kollarich Mihály). Adakoztak Magyar József 5 ft, Wukov Néza 10 kr., Lantos Amália 2 ft, Lampl Jakab 30 kr., John Ignacz 20 kr., Csokity Koszta 50 kr., Nagy Ferenc 20 kr., Baricsok Johann 10 kr., Oberding Angela 40 kr., Staity Alexzander 50 kr., Gruity Milla 40 kr., Szrdanow Joszim 20 kr., Imri Mátyás 30 kr., Csillag Magda 50 kr., Levaity Szávka 10 ft, Dimitrievy Szava 1 ft, Tyurosia Szina 20 kr., Jelkity Avram 50 kr., Wanderl Johann 1 ft, Lázyty Széla 1 ft, Hauser Rudolf 1 ft, Popovits Próka 50 kr., Erdélyán Tosa 20 kr., Szrdanov Péra 20 kr., Milin Luka 50 kr., Popov Pája 1 ft, Levaity Mita 50 kr., Ranszavlyev Arsa 50 kr., Markusity István 20 kr., Dunygerszky Gácsa 50 kr., Gruity Péra 50 kr., Gruity Jása 20 ft, Horváth Mátyás 20 kr., Wukov J. D. 20 kr., Grünfeld Ignacz 30 kr., Mihajlovits Néza 10 kr., Szuljanyty Milos 40 kr., Filipovits Száva 10 ft, Petrovity Ignya 30 kr., Krizanow Péra 20 kr., Petrovity Pája 30 kr., Szezanov Mita 20 kr., Popovits Sándor 10 kr., Bukur Todor 30 kr., Bestanski Márko 20 ft, Mires Andrija 10 kr., Prdanaycz Tosa 10 kr., Szekulity Gyóka 50 kr., Harnich Franz 20 kr., Mires Isza 10 kr., Gruity Gyóka 20 kr., Vellszavity Ilja 20 kr., Kekszi 1 ft, Schrader Priarich és Anna 1 ft, Julanna 50 kr., Popov Filip 50 kr., Varga István 50 kr., Burkus Péter 50 kr., Csuszner Farkas 1 ft, Parwodin Steva 20 kr., összesen 29 ft 80 kr.

A Schnitzler Lipót urnál, Steiner Anette k. a. vezetése mellett rendezett „gyermek-előadás” jövedelméhez járultak a XVIII. sz. iven: Schnitzler 5 ft, Grünbaum W. 5 ft, Weisz Izidor 5 ft, Kiss Lajos 4 ft, Szalay Imre 3 ft, Rothmiller M. 3 ft, Mangold L.

TÁRCZA.

A nagyhét Sevillában.

A római farsangi ünnepélyek és a sevillai passzió-játékok páratlanok a maguk nemében. Egyetlenegy spanyol város, még Madrid sem költ annyi pénzt ez ünnepélyre mint Sevilla, hol ez az ünnep összenőtt a népelettel s úgyszólván nélkülözhetlen a lakosoknak. Miként a német a karácsony, az olasz a farsang, a mozlím a Rhamadan után vágy, ép úgy vágy Sevilla polgára a nagyhét után. Nem kímél pénzt és időt, hogy jelen lehessen s rangjához illőleg részt vehessen a körmenetekben.

A félsziget egy városa sem oly alkalmas ily ünnepélyek megtartására mint Sevilla; egynek sem oly kedvező a fekvése. Sevillában minden lelhető, a mi szükséges arra nézve, hogy fényes és nagyszzerű módon folyjon le az ohajtott időszak.

A várost ezer kanyarulatban keresztülkigyózó szűk, tiszta utcákban vannak ama még a mór korszakból származó kényelmes bazárok, melyek a sétalók találkahelyét képezik. Látni ott a fényes arslant a félig metzelen cigány oldalán, az andaluziai póri az ügyes jezsuita mellett andalogni. Az izléses arkádok fölött, melyek alatt különféle árucikknek szemléltetők a fél-arab stílusban épült tetszetős házak emelkednek, mind hófehérre mázolvá, előrenyúló erkélyekkel ellátva, melyek épen a nagyhétben fontos szerepet játszanak.

Ily kedvező helyi viszonyok mellett ama híres menetek szoktak a nagyhétben tartatni, melyeket egy spanyol író tréfásan „az egyház jutalomjátékainak” nevezett el.

Zöldcsütörtök este, midőn egész Sevilla

már ünnepi díszben ragyog, kezdetüket veszik az első menetek, melyek kiválólag a keresztény szenvedéstörténetet ábrázolják. Ama pillanattól kezdve, midőn megnyílnak a székesegyház hatalmas szárnyajtai, mintegy varázsútra megszűnik a rangkülönbség a lakosok között s valamint Olaszországban a farsang alkalmával mindnyájan egyetlen nagy családot képeznek, melyben senki sem kíván előnyt a másik fölött.

Nem ügyelve környezetére, mely pedig nem mindig áll vele egyrangú elemekből, a gazdag grand helyet foglal erkélyén s látható gyönyörrel szemléli az alatt hemzsegtő sokaságot. A szerencse eme fiait jellemző hidegszívű dőlyf lassankint eltűnik s mintha napsugár volna a közelgő menetek láttára, oly kifejezés jelen meg különben komoly arczán. Szintoly barátságosan érintkeznek az alsóbb osztályok is, melyeknek vidám vérmérséklete az ünnepi menetknél kiválólag felszínre kerül. Vajjon egy toladó idegen egy szakalás andaluziai junói szépségű leányát kelletlenül többsz szemügyre veszi, szerelmesen feléje kacsiat vagy épen hízogó bókókat sug fülébe — az ma nem érdekli a sevillait, mert többre becsüli a passziójátékokat Ámor minden pajzán incselkedésénél. A nagyhétben még a halalos elleneségek is megfélekedeznek boszjújáról.

A menetek a husvét vasárnapjáig éjjelnappal nyitva álló földszintet székesegyház fölöttjáról indulnak meg; az ezer meg ezer gyertyától kivilágított templom mintegy fényárban uszik, mely élénk ellentétet képez a főkar fekete gyászposztójával. A karzat csigárad oszlopait földelig érő értékes bársony díszíti. A szentek szobrai, a feszületek és gyertyatartókat vörösös posztó takarja, mely a Megváltó nehéz szenvedéseinek emlékét jelképezi. A főoltár alján remek transparent van alkalmazva, mely Krisztus holt testét mutatja; ennek díszét

szentelt virágok, jámbor bibliamondatok és olvasók képezik.

Naplementekor összegyűlnek a papok, a részvevő testületek és a polgarság képviselői s rövid ima után fölállnak a menetbe. A főmentők a papok s önkényűleg rendelkezni különbeni kiállítás terhe alatt tilos barkinek is. Elül lassu léptekkel zenekar lépdel, mely a fejlődő dráma szerint majd gyszindulót, majd vidám dallamokat játszik. Nem sokat értenek ugyan a zenéhez s jobbra az ütemet is figyelmen kívül hagyják. Utánok mintegy három méter magas kereszt mögött hármásával lépdelnek a „lársulatók” komoly, jobbra alarcos tagjai fehér vagy ibolyaszínű ruhában, mindegyik hosszu égő viaszgyertyával jobb kezében. Mellükön kis arany keresztet s egyéb amulettek ragyognak, fejükön magas, csucos kalap ül, minőt az olasz pásztorok szoktak viselni, a ruhájukat összetartó övről pedig finom kőtörkörcsok függnek alá. Némelyek antik öltözetben is jelennek meg, vagy mint fegyveres gladiátorok, egyiptomi íjászok és héber irastudók keltik föl a kíváncsi tömeg bálumátát. Kiséretűkhöz apró gyermekalakok is tartoznak, melyek hófehér ruhában, szárnyakkal a hátán s hosszu palmaágakkal a piczi kezekben, a „mennyei seregeket” képviselik, melyek a Gethsemani kertben az üdvözítőnek megjelentek. Önézetes tekintettel, magasra tartott fölve tüpegnek az isten kis hírnökei, míg kis távolságra mögöttük katonaság lépdel átjatosan lehajtott fölvel. A katonák csövel lefelé viszik fegyvereiket, mert a gyászoló kereszténység jelszava ma: „Békesség a földön!” Vezetőjük dusan aranyozott feszületet visz, mely előtt jámborul hajlong a nép.

A beláthatlan menetnek, mely óriási kigyó gyanánt vonul végig az utcákon, majdnem végén husz láb magas faemelvény látható, mely titokteljes módon mozdul lassan előre. A

meglehetősen vastag póznák, melyeken az egész mint óriási gyaloghintó fekszik, nehéz bársonyosnyal fedvék, mely bő ránczokban egész a földig ér, úgy hogy a vivőknek lábait is eltakarja. Az emelvény fennsíkján, mely gyakran a háztetők fölött is magaslik ki, nagy ravatalon a tizenkét apostol alakjai állanak, kik közül Péter kelti a legnagyobb tiszteletet. Tarka ruházatuk csodás vegyülékét képezi a szentnek és a világnak; az egyik tanítvány mellén függő kis keresztet csókol, a másik egy arany zseborában gyönyörködik, mely magas urának, Jézus Krisztusnak övéről lóg le. Ily előzmények után az sem kelthet csodálatot, hogy szűk Mária, az istenanya divatos selyemruhát visel, melynek uszálya majdnem a földet söpri. E viselet csak az újabb időben, alighanem francia befolyás folytán, honosult meg Sevillában, míg az északi tartományokban már régóta divik. Harom évvel ezelőtt szűz Mária öltözékének főrészt aranyal szegélyezett rövid krinolin képezte, mely azonban nem nyerte meg többé az újításra vágyó nép tetszését. Kiviláglik ebből, hogy a menny lakói sem zárkóznak el a divat haladásá elől.

A hordható szinpad közepén értékes gyöngyház-kereszt áll, mely a sevillai leváltár szerint még a keresztet hadjáratok idejéből származik. Az emelvény mind a négy oldala megtehető silány olajfestményekkel van tele aggatva, melyek a szenvedés történetének főeseményeit ábrázolják. Nehéz ezüsttartókban égő számtalan viaszgyertya magikus fényt vett a faalkotmányra.

A csodálatos menetet papok zárják be. Egyik kezében mindegyik kurtá ezüst botot tart, melylyel megállásra jelt ad slattvalóinak, a másikkban értékes keresztet és szent képeket. Az utóbbiak gyászfátyollal vonják be.

(Vége következik.)

Hermann 3 ft, Steiner Mihály 3 ft, Schlesinger Gerson 3 ft, Eisner Emanuel 3 ft, Naschitz Amalia 2 ft, Fein Katalin 2 ft, Kleszki János 2 ft, Deixner Lipót 2 ft, Schabarich L. 2 ft, Freund Sándor 2 ft, Schaffer János 2 ft, Stemerle család 2 ft, Löwy Helén 2 ft, Sternfeld Emilie 2 ft, Eisenstädter Julie 2 ft, Weiss Fanny 2 ft, Freund Bertha 2 ft, Julius Marie 2 ft, Wisegrad József 1 ft, 50 kr., Sasics Emilie 1 ft, Schenk Hermann 1 ft, Altwer E. 1 ft, E. O. 1 ft, Molnar Mihály 1 ft, Schwarcz Mihály 1 ft, Kupuszarowitz Miklós 1 ft, Herzl Sándor 1 ft, Scheiber Berthold 1 ft, Pollák Hermann 1 ft, Dr. Noa 1 ft, Guttman Johanna 1 ft, Oblat A. 1 ft, Hiller J. 1 ft, Spiegl Etelka 1 ft, Schwarcz Szidónia 1 ft, Berger Susanna 1 ft, Eisenstädter Hugó 1 ft, Eisenstädter Rich. 1 ft, Kuttner Dávid 1 ft, Drexler Róza 1 ft, Petrovits Emil 1 ft, Winter J. L. 1 ft, Kürschner Róza 1 ft, Rosenfeld Lipót 1 ft, Löwy Ignác 1 ft, Löwy Irma 1 ft, Löwy Zsigmond 1 ft, Spitzer Róza 1 ft, Mangold Hermann 1 ft, Muhlstein Gábor 1 ft, Eckstein Vilmos 1 ft, Scheiber Adolf 1 ft, Fein Róza 1 ft, Wolfman 1 ft, négy ismeretlen 4 ft, Simonyi 50 kr., Lustig 50 kr., Mahaliczky kisasszony; 1 ft, Szőnyi 2 ft, Hirtenstein M. 2 ft, Schlesinger Anna 1 ft, összesen 112 ft 50 kr.

Az I. számú gyűjtő iven (gyűjtő: Kulifaj Lajos polgármester) III-ik folytatás. Adakoztak: Steiner Mihály újabban 32 ft, Sztójnovits Vazul antalfalvi szolgabíró úr gyűjtőmánya egy mulatság alkalmával 25 ft, a dobánybevaltó hivatali napszámok gyűjtőmánya 5 ft 75 kr., Sindelás János 10 ft, Liptay István 5 ft, nagy-beckerek kegyesrendű ház újabban 10 ft, Schenk Armin 2 ft, Tarnoveczky Szilárd egy kihuzott sorsjegy nyeresményét 4 ft 65 kr., Szávits Dóme 10 ft, Zöldy Hugó 10 ft, Christ János 2 ft, Kakkusz Gisella 1 ft, Felsenstein Flóra 1 ft, Ch. E. asszony 2 ft, összesen 120 ft 40 kr.

A III. számú gyűjtő iven (gyűjtő: Joannovits Nika) Folytatás. Adakoztak: Devity Józsa 20 kr., Zselaycz Glisa 20 kr., Gardinovaics Ignya 20 kr., Gardinovaics Kuzma 10 kr., Kolarov Vezsa 20 kr., Vinozanov Mladen 20 kr., Ergyan Gyóka 20 kr., Pettity Szima 10 kr., Mosorinszki Arsa 20 kr., Borzov Ivan 20 kr., Vorigity Koszta 10 kr., Gardinovaics Steja 10 kr., Purkov Laza 10 kr., Bogdanov Luka 20 kr., Lazarov Péra 20 kr., Vorigity Mita 10 kr., Szvo Ivan 10 kr., Sztójakov Nitva 60 kr., Radojesin Gyóka 20 kr., Momirov Pája 10 kr., Matofity Szima 20 kr., Dobroszav Nikola 10 kr., Mihajlov Péra 20 kr., Mikly Mihály 20 kr., Nikolin Tósa 20 kr., Valovjev Nika 20 kr., Kozlovaics Milan 20 kr., Tarsuly Ruzsa 20 kr., összesen 5 ft 10 kr.

A XIV. számú gyűjtő iven (gyűjtő: Joannovits Nika, Gardinovaics Kuzma és Vorigity Péra). Adakoztak: Mirkov Todor 50 kr., Turinszki Jása 20 kr., Szekality Péra 20 kr., Turinszky Mása 20 kr., Baucs Luka 10 kr., Avramov Mita 20 kr., Magyarov Mása 1 ft, Nedelykov Mita 50 kr., Mirkov Nata 10 kr., Grozdan Nika 20 kr., Vueskovaics Próka 10 kr., Vueskovaics Léca 40 kr., Vueskovaics Péra 20 kr., Perz Nita 10 kr., Postin Mija 40 kr., Martinov Mita 20 kr., Latovjev Mateja 60 kr., Sztaity Márta 40 kr., Iljin Jása 20 kr., Bogojevics Pája 30 kr., Boksan Gyóka koldus 20 kr., Florin Laza 20 kr., Daity Mija 10 kr., Veliszavjev Pája 10 kr., Vorigity Mica 10 kr., Veliszavjev Gaca 10 kr., Radovansev Mita 20 kr., Devity Lyuba 10 kr., Krpusin Nika 20 kr., Eremity Mita 20 kr., Grun Gyóka 20 kr., Kozlovaics Pája 10 kr., Erdelyan Káta 7 kr., Popov Perszida 5 kr., Radovansev Andrija 20 kr., Czrnjanszki Rakila 10 kr., Vorigity Czeta 20 kr., Dragos Vlada 10 kr., Dragos Ilja 20 kr., Bancs Ara 20 kr., Veliszavjev Nika 10 kr., Gardinovaics Gyóka 10 kr., Gardinovaics Ignya 10 kr., Milya Nata 20 kr., Pürkov Stéva 10 kr., Turinszki Mikla 20 kr., Gyukity Danilo 10 kr., Veliszavjev Gyóka 10 kr., Kozlovaics Andrija 30 kr., Mosorinszki Mija 18 kr., Moldován Maria 20 kr., Sebestyan Georg 10 kr., Szaokov Vlada és Szóza 20 kr., összesen 11 ft 20 kr.

Mintán a begyűlt könyrodományoknak egyszerre leendő elszámolása és a lapokba leendő fölvele teljesen lehetetlen, szívesen kértünk azon adakozókat, kiknek könyrodományuk eddig a lapokba nyugtázhatók nem voltak, hogy addig, míg ezen összegek is a legközelebbi vagy későbbi lapokban elszámolhatók lesznek, türelmessel lenni sziveskedjenek.

A fenti összegek egyelőre és további intézkedésig a városi pénztárba lettek elhelyezve.

A szívesen faradozó gyűjtő uraknak és nemeskeblű adakozóknak el nem mulasztatjuk már most is elismerésünket és hálás köszönetünket nyilvánítni.

Kulifaj Lajos,
polgármester.

Kellner Ede, mint a közs. segélyező-bizottság elnöke.
Bielek Antal, mint a közs. bizottság jegyzője.

Nagy-Beckerek városának képviselő testülete a f. évi április 7-én tartott közgyűlésében a szegedi és a Szeged környékbeli árvízkarosultak segélyezésére osztr. ért. 2000 fnyit összeget szavazott meg.

VIDÉKI LEVELEZÉS.

N.-Kikinda, 1879. ápril 8-án.
Kedves barátom!

Más időkben egy levél N.-Kikindáról nem igen érdekelhetett sem téged sem pedig lapod t. közönségét, de most, midőn még mindég a szegedi catastrofa és a szegedi menekültek sorsa foglalkoztatja, és pedig méltán, a közönséget, talán nem lesz érdektelen egy vidéki levél innét Kikindáról, hol egész kis szegedi kolónia, mintegy 1500 lélek, létezik. Azt, hogy itt segélyező bizottság van, mely a menekültek ellátásában buzgólkodik, valamint, hogy az itteni három nőgyűjtő a szegediek segélyezésére egyesült, már tudod, de talán nem lesz érdektelen az is megtudni, hogy miként működnek. Múlt pénteken e hó ötödikén infamis idő volt, szakadt az eső s a kikindai sar méltó volt öröklött hírnevéhez, neki indultam és elmentem az iskolapülethez, hol a segélyező bizottság utóte fel tanyáját, a folyosón és lépcsőn a segélyezendők voltak letelepülve, hol azt várták, míg a sor reájok kerül, benyitottam a segélyező bizottság helyiségébe, ott találtam azon derék férfiakból, kik saját ügyei elhanyagolásával a szegediek ellátásában buzgólkodnak Perl Adolf, Radak György és Nack Ede urakat egy asztal körül közel az ajtóhoz, mögöttük a kiosztandó készletek, kenyér, szalonna, bab, burgonya, liszt; jönnek a menekültek egymásután, közöttük nem egy, a ki jobb sorsot is látott, hozzák a segélyező bizottságtól kapott igazolási jegyeket, melyeken az illető család tagjainak nevei, az összeírási szám és a kiosztott adagok vannak feljegyezve, az igazolványra azonnal kiadatik mindeniknek a mit kíván, illetőleg a mire szüksége van, kenyér, szalonna, a ki maga főzni akar, annak liszt, burgonya sat., továbbá utalvány meleg ételre, s mindez rendszeren és gyorsan elküldve, s minden család a tagok számához képest kisebb kiadásokra kap 5—20 krajczár

segélyt, de főleg olyanok, kiknek kis gyermekei vannak, hogy tejet vehessenek.

Már most kövessük azokat, kik a segélyező bizottság utalványainak ellátásának az adóhivatal helyisége mellett kerthe meleg ételért, itt találjuk a három nőgyűjtő tagjait, mindenikről naponta két-két, tehát hat hölgyet és minden héten egyikeket az elnöknőkből, ki az egész héten a felügyeletet viszi, ez alkalommal az izraelita nőgyűjtő helyettes elnöknője a kedves Behron Emma urnó vitte az inspektiót s azonnal szolgált egy adag kitűnő húsvéssal, mely a betegek számára készült, az üstök körül sűrűlődek Petrovits Ninka urnó a szerb nőgyűjtő elnöke, de a ki nem elnöki minőségben volt, az alkalommal jelen, hanem mint működő tag, a többi hölgyek Zoldy Zsófia, Joannovits Olga, Kasztory Margit, Tölössy Ilona, Kohn Johanna urnók, és Issekutz Emilia urhölgy burgonyát vágtak, tésztát gyurtak s a többi culinaris titkokkal foglalkoztak, egyszerre csak Behron Emma urnó egy nagy halom friss vaját hoz, mi lesz ebből? kérdém, hát bizony bőjt lévén, a hölgyek gyöngéd figyelem annyira ment, hogy bőjtös ételt főztek, burgonyát csipeddelt vajjal, megízleltem s habár a bőjtös ételnek (a kecségét kivéve) barátja nem vagyok, ezt csakugyan jónak találtam; a hölgyek buzgalma az önfeláldozásig megyen, már reggel 7 órakor jönnek, sajátkezüleg főznek és osztanak ki 5—600 embernek ételt és még minden rendbe hozva, megtisztogatva, elvéve nincs, ott maradnak, ezen napon különösen nehéz volt feladatuk, a szakadó eső miatt egy, oldalain nyitott fedett helyiségben főztek, melybe az eső és szél bevitte a füstöt, úgy hogy az ott tartózkodás valóban kellemetlen volt, bánatlalatt és hálával eltelve a kikindai hölgyek iránt hagytam el a helyiséget s mentem tovább meggyőződni, minő a menekültek sorsa másutt. Ápril 5-én vasuton Szőregre mentünk, ott kiszállva, mindonekelőtt gr. Csekonics Endre népkönyhajt tekintők meg, ez a tisztaság és czélszerűség netovábbja, s a népkönyhák mintál szolgálhat, a nemeslelkű főúr, kire minden torontáli büszke, hogy magunkénak nevezhetjük, eddig naponta 6—700 és ezután 1000 menekült részére főztek, és ezen népkönyhát teljesen magáéból tartja fenn naponta száz ft költséggel, a Csekonics család jótékonyága illyen, ezeket ad és áldoz egyszerre, de még sokkal több ezeket így majdnem észrevétlenül és mindent oly szerénységgel, mintha ők részétlenének kedvezményében az általuk hozott áldozat elfogadása által.

Szőregről Uj-Szegedre mentünk s megnéztük ott a két népkönyhát, melyekben tapasztalt rend és tisztaság felett teljes elismerést kell kifejeznem, az egyik népkönyhát a pesti vereskereszt tartja fenn saját költségén, itt a lelkes Naschitz Józsefné, Fekete Béláné urnók és Guttman Emilia urhölgy buzgólkodnak, a másik népkönyha a befolyt adományokból Tallián szolgabíró által tartatik fenn, a felügyeletet Klhu ezredesné és Pollák Ignáczné urnók Szegedről voltak szivesek elvállalni és lelkesen felelnek meg feladatuknak, ezen népkönyhákon kívül még van egy népkönyha Szentivánon és egy Szőreg és Deszk között, melyeket Tallián szolgabíró lát el a befolyt adományokból, nevezett szolgabírónak neve méltán dicsőíttetik nemcsak a szegény menekültek által, de országwide a lapok útján is, az ő önfeláldozó tevékenységét csak az méltányolhatja, a ki azt látta s aki felfogja, hogy minő szolgálatot teszen ezzel az emberiségnek és a hazának.

Szegeden volt alkalmam találkozni Dáni főispán urral valamint az Uj-Szegeden levő szegedi menekültek feletti felügyelettel a város részéről megbízott Novák főügyész urral is, előbbeni kiemelte, hogy a szegediek között mily rokonszenves a hangulat a szerbek iránt, kik a vész után oly testvériesen viselték magukat, utóbbi pedig feleltette, hogy a szegedi menekültek a Kikindán tapasztalt bánásmódot és ellátást különösen dicsérik; én pedig mint kikindai bürger ezt szívesen hallottam.

Vasárnap ápril 6-án reggel Szegedről Kikindára jöttem, gondoltam magamban, megnézem jut-e virágvasárnapján a szegény menekülteknek étel, de előlöt 11 órakor a segélyező bizottság helyiségébe mentem, ott találtam Nack és Zimmerer urakat, Domokos gymnasiális igazgató és Perényi tanár urat, kik alig győztek a jegyzetelést, kiosztást, elkönyvelést, mert virágvasárnapján még az is eljött elemezt, a ki pnteken bőjtölt, áltam hogy a menekülteknek vasárnap sinesen rosszabb dolguk mint pénteken, elemment a nőgyűjtő népkönyhába, itt kellemes kép tárult elem, ott volt mind a három elnök Karásonyi Róza, Petrovits Ninka, és Behron Emma urnók, vezényelve a bájos szakácsnő hadat, a mely állt Zoldy Mária, Manojlovits Hermin, Wilowszky Ilona, Jokly Róza urnókból, de ott kuktáskodott Issekutz Emilia urhölgy is, nagy gravitással kezelvén a főzőkanalat, ma paprikás húsvessal, illetőleg gyalgáshus hosszú lével s tarhonyával volt az általam megízelt és igen helyesnek talált napirend, ettek és hordták is a szegediek, de egyszerre mi történik! elfogyott a nóta, az idő már elhaladt, a hölgyek azt hitték már nem jó senki s dupla portiókat osztogaltak, egyszerre jön még 40—50 kosztos és nincs étel, azaz hogy mindjárt volt megint, mert a hölgyek neki fogtak és olyan hamis buslevest csináltak, (nem hiába, hogy hamisak a nők) hogy egyéb sem hiányzott belőle mint a hus. Eredeti volt egy ily elkészett kosztos, egy szegény öreg szegedi menekült, kinek már csak a hamis levelesb jutott, midőn a tábla belemérték a levelet, hol a tábla, hol pedig — nyakát kinyujtva — az üst fenekére pislogott, várva a megszokott búsadagot, de hiába, nem jött a hus és öregünk fejcsóválva ment levelesével

az asztalhoz, hogy ételét elköltsé; hogy pedig jövőre a leves idő előtt el ne fogyjon, elhatározatot, hogy a segélyező bizottság ezután a béczerakat már előtte való napon délután kiosztandja s egyuttal az utalványozott meleg étel-adagok számát közlendő a nőgyűjtők elemzési bizottságával.

Szegediekkel kezdem levelemet és azzal végzem is, ugyancsak vasárnap, e hó 6-án, műkedvelői előadás volt a kikindai színházban, melyet szinte megnéztem; két darabot adtak, egy németet és egy magyart; az elsőben „Glühende Kohlen“ működtek: Pirovits Melanie, Dienstl Emma urhölgyek, Tölössy István és Perl Adolf urak, az előadás jól ment, Melanie kisasszony igen bájos és elegans Evangeline v. Bevern volt, Perl úr pedig eredeti Johann, inas. A második, t. i. a magyar darab „Kukli prédikáció“ volt, ez kitűnően sikerült; közreműködtek benne: Rác Gyuláné urnó, Pirovits Melanie és Dienstl Emma urhölgyek, Naszády, Bibits és Szerbán György urak, ezen előadás oly kerekded és élvezetes volt, hogy bármi nagyvárosi színpadnak becsületére vált volna, a főderem itt Ráczné urnót és Naszády urat illeti, kik mint Moka házaspár excelláltak, a ház zsufolva volt, a közönség ki volt elégtve és a legjobb hangulatban hagyta el a színházat, én pedig előtte való éjjel nem aludván és sokat gyalogolván, lefeküdtem s neked, kedves barátom, azt tanacsolom, hogyha az árvíz előtti az eleméri rétet, szegődj be árvízkarosultnak Kikindára. Üdvözöl hived **Árvizi.**

Antalfalva, 1879. évi ápril 7-én.

Tekintetes szerkesztő úr!

A szegedi vízkárosultak javára gyűjtőívemen begyűlt 178 ft. 50 knyi összeget van szerencsém tek. szerkesztő urnak átküldeni azon kéressel, hogy ezen összeget további rendeltetési helyére juttatni, nemkülönbén a nemes adakozók névsorát becses lapjában kitenni sziveskedjek.

Honleányi üdvözléssel

Sztójnovits-Botka Sarolta.

Az adakozók névsora: Sztójnovits-Botka Sarolta, Linder Ede, Jarmatzki Mihály kiki 10 ft; Ránkovits György, Kalmár Sámuel, Grandjean János, Mattecz János, Ambrozgy Gyula, Karlovski György, Magyarovits Emilie, Hradek Venczel, Mikus János, Maximovits Todor, Vulán Lnezia, Kohn Ignác, Klauber Henrik, Dobrojevits Józsa, Kozenak Irma, Thodorovits János kiki 5 ft; Rosenber Manó, Bogdanovits F. S., Risties Athanasz, kiki 3 ft; Spitzer Bernath, Hacker Sámuel, Bogdanovits G. Draga, Sztójkovits Tamás, Lupuleszko János, Olga Jovan, Grünfeld Lipót, Kohn Katarina, Ludvig Olga, Vuja Szvetozár, Glauber Josef, Grünfeld Nanetta, Vulkan Bavolet, Odry Zoltán kiki 2 ft; ifj. Floth Ferenc 1 ft. 50 kr.; Spitzer Jakab, Floth Emil, Singer Lipót, Jerep József, Tyahun János, Preller Nandor, Markovits Dóme, Grucsá Mihály, Magyarovits Maricz, Magyarovits Danicza, Magyarovits Irén, Sztójnovits Madi-Ottil, Sztójnovits Dundi-Gyöző, ifj. Sztójnovits Vazul, Albel Károly, Schlesinger Mór, Singer Josef, Ones Nestor, Manias József, Ballan Mojsza, Ones Todor, Liiffa Adam, Pujá Matea, Boronka Alexa, Folyán Mihály Ones Juon, Kreezu Toma, Domokos Rozália, az antalfalvi leányiskola növendékei, kiki 1 ft; Ekstein Nandor, Gyura Szima kiki 50 kr.

Módos, 1879. évi ápril 1-én.

Igen tisztelt szerkesztő úr!

Azon meggyőződésből kiindulva, hogy mindazok, a kik valóságos időkben embertársaik segedelme sietnek és részben kitűnnek, nemes segélyezési tényekből kifolyólag legalább is a nyilvános megemlékezést megérdemlik, irom jelen soraimat azon közlés mellett, hogy Csávósy Ignác, kir. tanácsos úr ő nagysága a már jelzett 450 frnyit adományt utjonnan, jelesül a szárcasi uradalomnak nevében, még 200 ftal megszaporítani méltóztatott. Midőn tehát a nagylelkűség egyeseknél is ilyes mérvben nyilvánul, nem szabad aggodnunk a szegediek sorsán és vajmi elégtelenség mutatkoznék is a gyűjtés útján beszerzett adományoknak összege a károkkal szemben és noha a károkat voltaképen nem pótolhatja, mindazonáltal emlékezetes maradand azon általános áldozatkészség, melylyel az esemény ugyszólván világszerte találkoztott, jelezve egyben azon humanus fogalmakat is, melyek mai napig az emberi társadalmat uralkják!

A szegedi vízkárosultak nevében köszönet végül mindannyiunknak; különös hála pedig nagyságos Csávósy Ignác birtokos urnak, az általános elismert nemes szívű és nagylelkű emberbarátnak!

Alázatos szolgálja **A.**

Zsombolya, 1879. évi márcz. 29-én.

Városunk nemes érzelmű, emberbaráti szeretetűl áthatott közönsége a szerencsétlen Szegediekre minden irányban kiterjeszti figyelmét. A mig a „torontáli angyal“ nevet valóban megérdemlő méltóságos grófné az itt elhelyezett betegeknél majdnem érvését lesi; a mig a többi hölgyek kifárnának a ruha-szabás, varrás, gyűjtés és kiosztás terhes munkájában, addig a férfiközönség pénzadományokat, elemi szereket gyűjt és a szegedi árvízmenekült szerencsétlen tanulók tanulmányai tovább folytathatásáról gondoskodni kedves kötelességének vallja. Ugyanis Schmidt Antal, közbecsülésben álló polgára mezővárosunknak, azt az ajánlatot tette Leitch Antal polg. isk. igazgató urnak írásilag, hogy ő egy szegény, szülő vagy más segély nélkül maradt szegedi tanuló magához fogad teljes ellátásba a jelen tanévre, hogy az illető az itthelyi polg. iskolában tanulmányait folytathassa. Ezen utánzásra méltó példa nem maradt követők nélkül, mert Austerlitz Ede úr pénzbeli segélyt ad egy fiú számára; Buresch Frigyes úr szintén egy fiú veendő magához teljes ellátásba; Scherka György elemi tanodai igazgató úr, ki 11 gyermeknek — a saját véréből — terített asztalánál azt mondotta, hogy vagy két fiut vesz magához a jelen tanévre, vagy ha van oly fiú, ki szülő,

segély, vagy pártfogók nélkül maradt, kinek hazája az egész világ, atyja a jó Isten, úgy egy ilyen fiut örökbe fogad magához, atyja és mindene leend. Ily nagyszerű és csakis előleges ajánlatok folytán Leitch Antal polg. isk. igazgató úr inditavá érezte magát, hogy a város érdemleges közönségét e tárgyban értekezletre hívja. — Az értekezleten megjelent közönség, főt. Nuszbaum Jakab elnök úr vezetése alatt, a következő határozatokat hozta:

1. Szemben a szegedi árvízmenekült tanuló nyomorával az értekezlet szükségesnek, illetőleg kesznek találja és declarálja magát, hogy Zsombolya közönsége ityeten szerencsétlen tanulókat tanulmányaik folytathatásában támogasson.

2. Eme segélyezésre részint keresztessenek meg az egyes jómódú, esetleg gyermeknélküli családok, részint pedig pénzadományok gyűjtessenek, hogy abból közös szállás és étkezés fogadását által bizonyos számú tanuló segélyeztessék.

Mindennek kivételére Austerlitz Ede úr elnökölte alatt egy bizottság alakított, Leitch Antal úr pedig, illetőleg a polg. isk. tanártestület felkérte, hogy a környék közséneik közönségéhez felhívást intézzen s őket hasonló emberbaráti cselekedet gyakorlására serkentse.

Ezen bizottság ma már meg is kezdette működését, az eredmény kétségkívül. — A tanártestület pedig nap alá tette az éjét, hogy ma már a környékbeli 27 községnek felhívását megküldhesse.

Ez uttal is vagyunk bátrak a t. közönség figyelmét az említett hazafias ügyre felhívni, s becses támogatását kérni.

Bertalan Gyula,
bizotts. jegyző.

HETI SZEMLE.

Az egyetértés Angolország és az osztrák-magyar monarchia közt, melyet Károlyi gróf ezelőtt három nappal a londoni jótékonyági egylet lakomáján proklamált, főleg a vegyes okkupáció keresztülvételére látszik irányozva lenni. Konstantinápolyban osztrák és angol részről minden követ megmozdítanak, hogy a portát legvégső fenntartásainak eljétesére bírják. Kárpótlás, vagy ha tetszik jutalmul, megengedik neki, hogy ő nevezhesse ki a rumeliai kormányzó — tehát megengedik azt, a mit a berlini szerződés már a nélkül is megadott. Nem tudni, vajon a furcsa ajánlat Becsből szarmazott-e, de valószínűleg onnét, mert hiszen Angolország nagyobb árt akar adni a porta engedékenységéért, miután Londonban állítólag a pénzügyi támogatást, melyre a portának oly nagy szüksége van, azon feltételhez kötötték, hogy az okkupáció kérdésében szorosan alkalmazkodjék Angolország intencióhoz. Hogy különösen Andrassy grófnak nagyon szíven fekszik a vegyes okkupáció létrejötte, az leginkább bizonyítja a bécsi felhivatalos sajtó azon legújabb híresztelése, hogy Oroszország a vegyes megszállást minden áron meg akarja akadályozni. Egyidejűleg a „Pol. Corr.“ egy Philippopolból kelteztet leveleiben azt igyeckszik bebizonyítani, hogy Törökország teljességgel nem volna képes megbirkózni egy esetleg kitörendő keletrumeliai lázadás megfékezésének feladatával.

Tirnovából jelentik, hogy a bolgár nemzetgyűlés tegnap a szervezési statutum első nyolc szakaszát némi módosításokkal elfogadta. Remélik, hogy az egész szabályzatot két hét alatt letárgyalhatják és a fejedelem-választás előkészületeihez foghatnak. A fejedelmi jelöltre nézve még nem jött létre egyetértés, noha egy berlini lap állítása szerint Battenberg herceg részére már 120 szavazat volna biztosítva.

Rómából írják, hogy Garibaldi még nem érkezett oda. A kormány mindent elkövetett, hogy az öreg tábornokot a szándékolt római utról lebeszélje. Mindamellett mégis várták ápril 5-én megérkezését. A kabinet nem szeretné, ha Garibaldi megjelenne a milánói zendülés tárgyában benyújtott interpelláció feletti szavazásnál, s attól is tart, hogy a kapraai hős mégis megindíthatna a tervezett Görögországi expedíciót. A kormány pedig el van határozva azon expedíciót meg nem engedni és utasította is a civitavecchiai és livornai prefektusokat, hogy ne tőrjenek el semmiféle tüntetést Garibaldi megérkezésekor. Végre a milánói, genuai és bolognai prefektusok is parancsot kaptak elnyomni minden zavargást, mely netalán a mai kamrai ülés alkalmából megkíséreltetnék.

A visszatért francia kommunardok a kormány különös gondoskodásának tárgyát képezik. Az itéletileg megállapított perköltségek megfizetése alól ideiglenesen felmentették őket, s most készül a törvényjavaslat e költségek végleges elengedése tárgyában. A segélybizottságok megkezdtek működésüket, ruhákat osztogatnak szét a félmeztelenül hazaérték közt, naponkint 1 1/4 frankot adnak nekik és így kezdenek munkát keresni számukra. Ohajandó, hogy ezen emberbaráti működést ne jutalmazza hátállanság.

HIRHARANG.

* A „Torontál“ szerkesztőségénél a szegediek javára befolyt összegekből e f. hó 9-én 313 forint, azaz „háromszáz tizenhárom forint“ lett újabban átadva meggyéni szeretett főispánja kezébe, illetőleg mint kormánybiztosnak rendelkezésre bocsátottat.

E lapok szerkesztősége által eddig- elé összesen átadottat 497 forint.

A „Torontál“ szerkesztősége.

* A „Szegedi Napló“ mult vasárnapi számában olvastuk: „Hertelendy József, torontálmezei kormánybíró és főispán ma meglátogatta Szőregh és Új-Szeged községeket, azokban a népkönyvtárakat, úgymint a barakkokat megszemlélte és mindent a legjobban rendben találván, teljes megelégedésének és a hölgyek iránti köszönetének adott kifejezést. Nem is lehetett az másképp egy oly derék tisztviselővel szemben, mint Tallian Béla, ki elő példa rá, hogy lehet valaki úr is és jó tisztviselő is.“

* Nagy-Kikinda kitért magáért. — Ugyanis az ottani községi képviselő, Wolfinger Isidor képviselői tagnak, Lakovits Sándor és Dr. Majnitsky Vajkó községi képviselők által melegen támogatott indítványára a szegedi menekültek javára egy ezer forint osztr. ért. szavazott meg; ezen ténnyel magában hordja dícséretét, azért csak egyszerűen regisztrálni kívántuk azt.

* Pestis Torontálmezeiben. A ministeri és megyei rendeletek, melyek a pestis tavoltartását, illetőleg elfojtását czélozzák, még friss benyomással javában eszközöltek, midőn egy nap reggelén beállt a nagy-beeskeréki járási orvos a megyei főorvosnal azzal, hogy Klek községében egy pestis beteg van, a község be küldte a kocsit is, miután ily alkalommal illő dolog, hogy a főorvos állapítsa meg a bajt, a főorvos is ránduljon ki Klekre. Azon kérdésre, hogy hol a jelentés? a járási orvos előmutat egy látogató jegyet a szolgabírótól, melyen szóról szóra ez volt írva: „Orvos úr! siessen Klekre, ott egy gyanus, mirigy-daganatos beteg van.“ A főorvos, a mistificató teljes tudatában, szitolódva utnak indul és a jegyzői irodába jöven, kéri a bírót új elfogatórt, miután ilyen haszontalanul ideje még sohse volt elrabolva és egyuttal egy kísérőt, ki a pestis beteghez elvezesse. Erre feláll egy eddig észre nem vett német sógor, mondván: „Ich bin der Pestkranke.“ Az orvosok álmélkodva kértek, hol kapta a pestist, mire válaszolta, hogy több hét előtt elesett és a megütött hely megdagadt, továbbá, hogy kunn lévén a tölteseknél, kara fájni kezdett, mire a szolgabíró, esendörkapitány és egy borbély megnéztek és mint gyanus pestis beteget a faluba küldték, egyidejűleg az orvost is kirendelvé, — alig szükséges elmondani, hogy a sógor baja egy a zuzaddal folytatn tamadt tállyog volt. — Az orvosok még azzal sem vigasztalhatták magukat, hogy mind ez ápril 1-én történt volna.

* Adakozás a szegediek részére. — Lajosfalvan az iskolás gyermekek szintén adakoztak a szegény szegediek fölségelésére s azt Belicska tanító úr kezűkhöz juttatta. A begyűlt összeg 9 ft. 60 kr. — Ugyancsak e czéla Madosról a pénzügyi szemlésektől is kaptunk 6 ftot. Ezen összegek is főispán úr ő méltósága kezéhez fognak letétni.

* Örömhír. Varosunkban a zárda építését megkezdték s ha a jó Isten is úgy akarja, a zárda 1880. év november havában meg fog nyitni. A költséget a Szathmáry alapítvány és a jótéteményeiről az országban annyira ismeretes áldozatkész főpap, nagyméltóságú Bonná Sándor, csanádmezei püspök úr, szolgaltatja.

* Posta szállítás. Már többször felszólaltunk a szekérpósta kocsi használatán, illetőleg hasznavehetlenségére ellen, amennyiben a szekérpóstával továbbított küldemények úgy érkeznek az illetők kezéhez, hogy a dobozok legtöbbszörre át vannak lyuggatva, s e miatt a küldött vagy megrendelt cikkekben is tetemes károk okozhatók. Kérjük ismételve a temesvári postafőosztályt, hogy megdög akarja még a „kutyá ketreczeknek“ elnevezett hasznavehetetlen kocsikat járni. A közönség elkeseredése általános és egészen okadatolt, mert egy ruganyval ezen ketreczeket is használhatók lehetne tenni. — Különben a panasz fel fog terjesztetni a kereskedelmi ministeriumhoz.

* A Tisza. A Tisza folyam néhány nap óta apadásban van. A töltések a mult heti szelek folytán igen megrongáltattak. Az ártéri földek a fakadó vizek és a Tisza vize átomlása által valóságos tengerhez hasonlítanak. A megye által kirendelt közérő befejezte munkáját. A védelemmel a kirendelt megyei tisztikar méltó volt nevéhez.

* Derék huszár-század. A Bogarosan Kovács kapitány úr vezénylete alatt állomásozó 4. százada a 13. huszárezrednek a szegedi árvízszűrtal lakosság segélyezésére 112 ft 10 kr. gyűjtött sorában, mely összeg a kellő helyre már el is küldetett.

* Elismerés. A „Szegedi Híradó“ t. collegánk mult heti számában nagy elismeréssel ír Tallian Béla megyénk szolgabírájáról s a sok szép és jót (amit neki faradhatatlan buzgalmaért, melyet a szerencsétlen menekültekkel szemben tanúsított) azzal fejezte be, hogy áldja meg őt a magyarok Istene mind a két kezével.

* A szegedi árvízkarosultak ügyében. Ugy értesülünk, hogy Dani Ferenc Szeged városi főispán, azon előzmények folytán, hogy a vész első napjaiban, a nyilvánult közrészvétel oly nagy mennyiségű kenyéradományt halmozott ott össze, miként tartani lehetett egy részének megromlásától; most a midőn még Szeged hon maradt lakói, és a legközelebbi szomszédos községekbe menekültek számos ezrei, kik kenyérrel ellátásukat a szegedi adomány-raktárból nyerik, talán hosszabb ideig

kénytelenítettek emberbarát testvéreik jótékonyágát igénybe venni; nehogy a kenyéradományok, melyek leginkább vannak a megromlásnak kitéve, ugyanegy időben túlságosan összehalmozódjanak, egy fölhívat intézett a nemeslelkű adakozó törvényhatóságok, testületek s egyesekhez, és abban azon kérelmet fejezi ki: hogy a kenyéret adományozni szándékozók, annak mennyiségét s az időtartamot, mely alatt a szegedi élelmészeti bizottságtól veendő értesülésre azt előállítani s oda szállítani hajlandók, nála eleve jelentenek be. — Ezen bejelentés alapján történnék azután az időnkénti szükségletek mért felszólítások az adományok oda szállítására. Másrészt pedig folyton tudomásukra volna a fedezet, a melylyel rendelkezhetnek. Ezen előzetes bejelentés, és az oda küldhetési időnek meghatározhatása, csupán a kenyérré szorítóknak, egyéb élelmi cikkek nagyobb mennyiségben és hosszabb ideig is könnyebben eltarthatók lévén. Dani Ferenc főispán ezen fölhívást, megének kormányzó főispánja, ki a napokban személyesen Szegeden lévén, közvetlenül vette, s mint halljuk azonnal a legmelegebb ajánlat kíséretében körözte szolgabíráinkkal! — A segély, a melyet nyújtannak kell, hazafüli szent kötelességünk! még ha magunktól kellene is némelyeket megvonn! A szenvedés és fájdalom hosszú órái, a nélkülözések és nyomor küzdelmek még sok időn át kísérői lesznek szerencsétlen árvízkarosult hazánkfiainak, s azt csak a hasonlóan tartós kegyeletes részvétel enyhíti! Ha egyes községek vagy testületek magokban nem is képesek nagyobb mennyiségű kenyéradományra, többen álljanak össze, s tegyek egyben adomány-ajánlatukat szolgabírájuknak. A szolgabírák pedig tudják meg az illető helyen azt is, vajjon nem volna-e kívánatosabb a számos községekben már összegyűlt buza adományt megőrizni s liszt vagy kenyérben felszállítani? De ne feledkezzünk meg a népkönyvtár számára szükséges füzélek, zsir, hús, hagyma, só, paprika stb. felekről sem, s ki csak teheti, hozza meg azokban is adókat! — Ily népkönyvtár máris hat áll fenn, melyekben mindennap legalább 6—8 ezer ember láttaik el meleg étellel. — Ezekből kettőben, az Új-Szentiván és Deszk községek mellett felahítottakban — a torontálmezei adományok használatnak fel; — a Szőregh mellett — mely a legrégibb — kezdetül gróf Csekonics tartja fenn, s abban naponként ezer egyenre főz, s még hosszabb ideig így fenntartja, és Zsombolyán így 200-on felül elemez kenyéraján; — az új-szegedi egyik a budapesti országos segélyző — veres kereszt-egylet, s a másik a szegedi nők nemeslelkű aidozat készsegeiből élelmez, végre a szegedi vasúti indóházal levő népkönyvtárban pedig a gróf Károlyi család bőkezűsége nyújt a szenvedők s éhezőknek tápot! Gyakoroljuk az irgalmas-ság testi cselekedetét!

* Egy lelkes magyar érzelmű német község. Lapunk egyik levelezője a következőket írja lapunknak: A torontálmezei Lovrin községe 3544 lélekkel bir. Nemelajku lakosságának nagyobb része az általánosá vált iparpangás és az utóbbi évek terméketlenségének súlyos terhet áll bírja el. Megőrizték azonban a német szorgalmát és takarékságát, nemkülömben a magyar érzelmét, a magyar hazafiságot és a magyar haza iránti lelkes szeretettel párosult áldozatkészséget. Szeged veszedelmének vészire, aig hogy a lelkes községbe hatolt, rögtön áldozatkészen találta a hazafias szellemi, szerencsétlen magyar polgár társainak nyomorát enyhíteni törekvő lakosságot. Valóban fényes példaként tündöklött a neki indult mozgalom élén mell. Báró Liphay Antal úr, ki Lovrin községének néhány befolyosabb polgáruval közreműködve, a megindított gyűjtésnek oly eredményt biztosított, mely tekintettel a lakosság vagyoni viszonyaira, nagyszerűnek, majdnem páratlanak mondható. A gyűjtés eredménye a következő: Készpénzben: 964 ft 99 kr., mely összeghez báró Liphay Antal 300 ftal járult. Terményekben: Buza: 117 p. mérő; tengeri: 48³/₄; liszt: 10¹/₄ mázsa; burgonya: 292¹/₄ mérő; szalonna 276 font; tojás: 1117 darab és 186 liter bar. Mindezen termények, melyek 959 ft és 50 krajny értékét képviselnek a Deszken és Szt.-Ivánon felállított és Tallian Béla szolgabíró buzgó felügyelete alatt álló torontáli népkönyvtárnak átadtattak, mely konyhákban naponként több ezer földönfutóvá lett szegény árvizmenekült dúsán nyer élelmézést. A gyűjtés körül sokat fáradozott a lovri segédlelkész fő. Novák Károly úr és jó része a valóban fényes sikernek lakadatanl buzgóságának köszönhető. Ha a rombadólt Szeged szerencsétlen lakosságának sorsa a haza minden községében oly lelkes, annyira áldozatkész részvétet talál, mint azt Lovrin derék községének lakossága tanúsította; ha akad mindenütt annyira buzgó, maga is az emberbaráti szeretet cselekedeteiben fényesen tündöklő vezére a földönfutók sauyaru sorsát enyhíteni törekvő segélyző mozgalomnak, a mennyire mint olyan báró Liphay Antal úr és a hon leányi erényének gazdag méltóságos neje bizonyult: akkor Szeged reconstruciója biztosítva, népének súlyos sorsa enyhítve van.

* A centináriumi ünnepély nem fog megtartatni. A centináriumi központi bizottsága e f. hó 3-án Temesvárt tartott ülésében Ormos Zsigmond főispán úr indítványára azt határozta, hogy a szegedi szerencsétlen catastrófa miatt a tervezett ünnepélyt nem fogja megtartani, s az e czéla begyűlt adakozásokat szintén a szerencsétlen szegediek fölségelésére fogja átszolgáltatni. Egyuttal

határozatba ment a szervezett muzeum felépítése, valamint fiatal tudósok s lapunk főmunkatársa Dr. Szentkány Jenő úr által kezitendő s Délmagyarország multjai s földtani tulajdonságait tárgyaló tudományos múkiadását szintén a begyűlt adományokból fogja közebevetni.

* Az orosz udvar köréből. Pétervárról írják febr. 13-iki kelettel: Néhány nap óta a közönség fel van itt izgatva a következő esetről: A trónörökös a mult héten szerdán bált akart tartani; a vigalmat azonban ugyanaz este 8 órakor visszavonták. Természetesen mindenki kutaja e rögtöni elhatározás okát. — Azt mondják, hogy a trónörökös az estélyre nem hívta meg Miklós nagyherceget a czár fivérét; (Miklós nagyherceg volt az orosz hadsereg fővezére s most a szállítási sikkasztások miatt erősen kompromittálva van.) — A czár értesülvén erről, megkérdezte a trónörökös, hogy nagybátyját mért nem hívatta meg. A trónörökös kijelenté, hogy ezt az embert nem hívhatja magához s azt nem fogja tenni. A czár pedig a maga részéről azt jelenté ki, hogy „azt az embert“ ő tette meg főparancsnokká, s ily bánásmód által maga is sértve érzi, a bálón ő sem jelenhetik meg. A trónörökös bája erre visszavonott, hasonló sors érte aztán a császár bálját is, mely péntekre volt kitűzve.

IRODALOM.

Új zeneművek. Tábarsky és Parsch zenemű-kereskedésében Budapestben megjelentek: A bácskai rezervisták, Varga Janos eredeti látványos nepszínműveinek legkedveltebb dalai: 1. Csipkekor ides-bodros virága. 2. A kis madár. 3. Megy a gőzös Kanizsára. 4. Román nóta. (Ha a rózsák ki-keletkor). — Énekhangra zongorakísérettel (vagy zongorára külön) alkalmazta Erkl Elek. Ára 80 kr.

Mehner Vilmos kiadásában megjelent a „Képes Családi Lapok“ 11-ik füzeté igen érdekes tartalommal és igen szép illusztrált képekkel. Minden füzet ára 30 kr. Ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Közigazgatási bizottság.

Torontálmezei közigazgatási bizottsága 1879. évi április 7-én tartott rendes ülésének tárgysorozata.

I. Adóügyek:

1. Perjamosi szolgabírónak jelentése, melylyel Boroevits Istvan jegyző és Matyei Fülöp bírótól beszedett 40 ft pénzbírságot betervezték. — A bírság fele része, azaz 20 ft a megyei házipénztárba bevételezteni, másik fele vagyis 20 ft a helybeli adóhivatalba beszállítani rendeltetik.
2. Basch Emanuel Nagy-Gáj községében terhelő adóhátralek törlése iránti pénzügyministeri rendelet. — Leiratni rendeltetik.
3. Izgerján Péter gaádi bírónak megbírságolása tárgyában a módosi szolgabírónak jelentése. — A bírság fele része a megyei házi pénztárba bevételezteni, másik fele része a helybeli adóhivatalba beszállítani rendeltetik.
4. Veszely Károly Partos községében terhelő adóhátralek törlése iránti pénzügyministeri rendelet.
5. Laufer Péter, Marko Péter, idős Laufer Péter és Vadász Lajos Módos községében terhelő adóhátralek törlése iránti pénzügyministeri rendelet.
6. Misich Sandor Módos községében terhelő adóhátralek törlése iránti pénzügyministeri rendelet.
7. Gasztál Bálint Horvát-Neuzina községében terhelő adóhátralek iránti pénzügyministeri leirat.
8. Grünz Ferencet Ivánda községében terhelő adóhátralek törlése iránti pénzügyministeri rendelet. — 4-8. részletzám alatt határozat: A leírás eszköze végett az összes ügyiratok a helybeli kir. adófelügyelőnek kiadati rendeltetik.
9. Dániel Pál ó-lézi birtokosnak házaszájádó elleni felszólamlása. — A nagym. kir. pénzügyministeriumhoz felterjesztetni rendeltetik.
10. Krischán Maza melenzei lakosnak adóhátralek miatt ingatlanaira vezetendő végrehajtás javaslata hozatala. — Fügőben tartatik.
11. Bukovalla Filákt idvori lakosnak fényűzési adó elleni folyamodványa. — Fügőben tartatik.
12. Gyertyánffy Eleonora gyéri lakosnőnek fényűzési adó elleni folyamodványa. — Semmiféle cseleddel nem bírva, a 4 ft. fényűzési adó leiratni rendeltetik.
13. Borokna Teréz szerb-íttebi lakosnőnek I. osztályu kereseti adó elleni felszólamlása. — A község előjáróságának az adókat szabályszerűen leendő kirovása végett kiadatik.
14. Manojlovits Pánta nagy-kikindai lakosnak házbéradó leírása iránti folyamodványa. — Fügőben tartatik.
15. Freischberger Lipót nagy-kikindai lakosnak fényűzési adó elleni felebbezése. — A kérelemnek hely adatván, a 20 ft. fényűzési adó leiratni rendeltetik.
16. Meszterovits Pál horvát-bókat birtokosnak fényűzési adó elleni felebbezése. — Az 1877. évre kivetett 24 ftnyi fényűzési adó leiratni rendeltetik.
17. Brasoványi Sándor sándorházi plébánosnak fényűzési adó elleni felebbezése. — Elutasitattik.
18. Quirinnyi János nagy-beeskeréki lakosnak fényűzési adó elleni felebbezése. — A jelen már elintéztétvén, tudomásul vétetik.
19. Thoma Gáspár egresi lakosnak kérvénye földadóhátralek alól való felmentése iránt. — A kérelemnek hely adatván, felmentetik.
20. Meszterovits János szőchenfalvi tisztartónak fényűzési adó elleni felebbezése. — Leiratni rendeltetik.
21. Kacsvinszky Géza nagy-kikindai lakosnak I. osztályu kereseti adója elleni felszólamlása. — Elutasitattik, mert a község által beigazoltatott, hogy 2 nő-cseleddel tart.
22. Dobák Béla nagy-kikindai lakosnak I. osztályu kereseti adója elleni felszólamlása. — Elutasitattik, mert a község által beigazoltatott, hogy 2 nő-cseleddel tart.
23. Rác Gyula nagy-kikindai lakosnak I. oszt. kereseti adója elleni felszólamlása. — Elutasitattik.
24. Fanny Miklós nagy-kikindai lakosnak fényűzési adó elleni felszólamlása. — 20 ft. fényűzési adó leiratni rendeltetik.
25. Dániel Pál ó-lézi birtokosnak fényűzési adója leszállítása iránti kérvénye. — Beigazolva lévén, hogy folyamodó meőgazdasággal foglalkozik, az 1877. évre kivetett 20 ftnyi fényűzési adó leiratni rendeltetik.

26. Hercz Lajos hajducizai lakosnak 2 ft. fegyveradó leírása iránti kérvénye. — Községi biznylattal beigazoltatván, hogy folyamodó által a kérdéses fegyver mire sem használtatik, a fegyveradó leiratni rendeltetik.
27. Csora Miklós megyei díjknok I. oszt. kereseti adó elleni felszólamlása. — A 6 ftnyi keresetadó-ból 2 ft. leiratni rendeltetik.
28. Löffler Jakab csatádi lakos kérelme 1878. évi III. osztályu kétszeres megadóztatása iránt. — Az adófelügyelőnek illetékes intézkedés végett kiadati rendeltetik.
29. A magas pénzügyministeriumnak folyó évi 2685. sz. engedélye rudnai Vermesán Tosa s Teodorovits Tosa sátt illetőleg. — 1282 ft. 82 kr. összeg levonása után 937 ft. 69 kr. leiratni rendeltetik, minek eszközésével a kir. adófelügyelőnek felbitatik.
30. A magas pénzügyministeriumnak mult évi 65.783. számú magas leirata a nagy-kikindai előjárók ellen kimondandó „felelőség“ tárgyában. — Tudomásul, az irattárba tetetni rendeltetik.
31. Szárb Alajos szerb-nagy-szent-miklósi lakos kérelme a terhére 1878. évben kirott I. kereseti adó ellen. — 1 ft. 72 kr. adó leiratni rendeltetik.
32. Fleischberger Lipót nagy-kikindai lakos kérelme 1878. évi fényűzési adó ellen. — 1878. évre kirott 20 ftnyi fényűzési adó leiratni rendeltetik.
33. Módosi szolgabíró jelentése a mult évi 5419. 1123. sz. rendeletnek, Szőchenfalva községelőjárósága elleni vizsgálat tárgyában, mikénti teljesítés felől. — Szőchenfalva községe előjárói ellen meőgítendő vizsgálatul a bálnaki szolgabíró megbitatik.
34. A magas pénzügyministeriumnak folyó évi 71446. szám alatti leirata a nagy-beeskeréki törvényhatóságú községnek C. jegyzőkének hiteles alakbani szerkesztése s utoljára felterjesztése végett. — A helybeli kir. adófelügyelőnek oly utasítás adatik ki, hogy a kimutatást kiigazítva okmányokkal támogatottan újjab mutassa be, az elrendelt leirat pedig foganatosítsa.
35. Kirits Sándor mokriani lakosnak folyamodványa a számfeljes folytán terhére rótt 3379. ft. 17 kr. pénztári hiánynak leírása iránt. — A királyi adófelügyelőnek saját hatáskörében leendő intézkedés végett kiadatik.
36. Szaszer Lőrincz bassahidi lakosnak kérelme adó-végrehajtói állomás iránt. — Tudomásul szolg.
37. Esz Péter folyamodványa III. oszt. keresetadó ellen. — A helybeli kir. adófelügyelőnek saját hatáskörében leendő intézkedés végett kiadatik.
38. Márkov Józsa szőregh lakosnak tőkeamat adója elleni folyamodványa. — A helybeli kir. adófelügyelőnek saját hatáskörében leendő intézkedés végett kiadatik.
39. Preczik Ferenc illandzai lakosnak földadója ellen emelt panasz tárgyában pénzügyministeri rendelet. — A magas rendelet tartalmáról folyamodó, értesíteteni rendeltetik.
40. Mihájlovits Miksa horvát-neuzinai birtokosnak folyamodványa adóvégrehajtás beszüntése iránt. — Tudomásul vétetik s erről folyamodó értesítendő.
41. A kir. adófelügyelőnek felebbezése gróf Szőcheny Antal horvát-neuzinai lakos földadó elengedése tárgyában mult évi 4212. szám alatt hozott határozat ellen. — A nagym. kir. pénzügyministeriumhoz felterjeszteteni rendeltetik.
42. Báró Nikolics Mihálynak általános jövedelmi pótdó leírása iránti kérvénye. — Szabályszerű tárgyalás végett a kir. adófelügyelőnek kiadati rendeltetik.
43. Dámjánovits János szegedi lakos s vedresházi föld-birtokos folyamodványa a kataszteri kiigazítás folytán előrt földadó tárgyában. — Szabályszerű tárgyalás végett a kir. adófelügyelőnek kiadati rendeltetik.
44. Pénzügyministeri rendelet Leopoldova és Illandza községnek 1878. évi vizkár folytán leirandó adó tárgyában. — A nm. m. kir. pénzügyministeriumhoz remonstráció intézetni határozattik, hogy az esőviz vizkár elbírálás alá vétessék.
45. Gergelyi Ferenc novoszeleli lakos folyamodványa az 1878. évben terhére rótt házbéradó ellen. — A kir. adófelügyelőnek szabályszerű tárgyalás végett kiadati rendeltetik.
46. A török-beesei közbirtokosok folyamodványa az 1878. évben okozott vizkár folytán leirandó adónak 1879. évre leendő betudása iránt. — Az engedély leérkeztek a leírás azonnal foganatosítandó.
47. Rónay Emil s érdektársainak felfolyamodványa az 1876. évi pótdóajok ellen. — Felszerelendő azon községi biznyattal, hogy illető a terhek bevallására 8 napi határidő alatt felszólított-e.
48. A kir. adófelügyelőnek felebbezése Petrovits Emil szerb-íttebi lakos 1876—1878. évi pótdója tárgyában hozott 600.47. kbg. sz. alatti határozat ellen. — A nm. m. kir. pénzügyministeriumhoz felterjeszteteni rendeltetik, a kifejtés, mint elkésztet, fel nem terjesztendő.
49. Özv. Pánits Julianna szerb-íttebi lakosnő adóhátralek miatt annak ingatlanaira vezetendő végrehajtás elrendeléséhez szükséges tárgyatok. — A megyei ügyészségnek a végrehajtási lépések megtétele végett kiadati rendeltetik.
50. Szerb-Aradács község előjáróinak jelentése több ottani adóhátralek ellen, azoknak ingatlanaira vezetendő végrehajtás tárgyában. — A megyei ügyészségnek a végrehajtási lépések megtétele végett kiadati rendeltetik.
51. Triebwetter község előjáróinak jelentése több ottani adóhátralek ellen, azoknak behajthatatlanság címen leendő leírása tárgyában. — Leiratni rendeltetik.
52. Vukov István nagy-beeskeréki lakosnak folyamodványa 1876. évi fényűzési adója ellen. — 20 ft. fényűzési adó leiratni rendeltetik.
53. Bega-Szt.-György;
54. Kis-Torák; és
55. Szurján község előjáróságának jelentése több ottani adóhátralek ellen, azoknak ingatlanaira vezetendő végrehajtás tárgyában. — A végrehajtás elrendeltétvén, az összes ügyiratok a megyei ügyészségnek a végrehajtási lépések megtétele végett kiadati rendeltetik.
56. A kir. adófelügyelőnek két havi jelentése. — Kedvező tudomásul szolgál. A szolgabírák felelőségét tárgyzó rész az illető szolgabíráknak nyilatkozatadás végett kiadati rendeltetik. (Folytatása következik.)

TÖRVÉNYTEREM.

A nagy-beeskeréki e. f. kir. törvényszékén folyó évi április 8-ik napján tartott nyilvános ülésben következő perek előadtattak.

Előadó: Dr. DUKA LÁSZLÓ, kir. törvénzki bíró.
3066. p. sz. 1878. — Lapadat Dávidnak Lapadat Illia ellen tulajdonjog elismerése iránti pere.
15*

8247. p. sz. 1878. — Neatnicsa Kusmannak Bugarszky Cassian és társai ellen tulajdonjog elismerése iránti pere.

9029. p. sz. 1878. — Schabarich Lipótnak Klein Lipót és társai ellen 440 frt és jár. iránti pere.

745. p. sz. 1879. — A torontalmegyei árpénztárnak Hoffmann János elleni pere 893 ft 94 kr. tőke és jár. iránt.

960. p. sz. 1879. — Özv. Szentfi Gyulának Avramov Miáden ellen tulajdonjog elismerése iránti pere.

Előadó: KÜHNEL OSZKÁR kir. törvényszéki bíró.

2422. sz. 1879. — Stojkov Léla mint k. Stojkov Bogdán term. és törv. gyámjának Stojkov Márko elleni ingatlan felosztás és jár. pere.

617. sz. 1879. — Hevey Zsigmondnak László Miklós csőd elleni tulajdon igénypere.

1938. sz. 1879. Neatnicsa Glisának Bogdanov Gyura elleni ingatlanok tulajdonjoga és birtoka iránti pere.

3293. sz. 1879. — Boberits Maxa és Nováknak-Nedeljkovits Anna elleni 1400 ft és jár. iránti pere.

A torontalmegyei takaré- és hitelbank 1879. márcz. havi forgalom-kimutatása.

I. Takarékpénztári betételek.

Állása 1879. évi február végével	ft. 407143.18
Betételek 1879. márcz. hóban	ft. 4553.50
Összesen	ft. 411696.68
Vissza fizetések márcz. hóban	ft. 15210.17
Állása márcz. végével	ft. 396486.51

II. Betéti levelek.

Állása február végével	ft. 13250.—
Betételek márcz. hóban	ft. 2000.—
Összesen	ft. 15250.—
Vissza fizetések márcz. hóban	ft. 6000.—
Állása márcz. végével	ft. 9250.—

III. Folyó számlai üzlet.

Tevőleges egyenleg február végével	ft. 20366.14
Kiadások márcz. hóban	ft. 476.32
Összesen	ft. 20842.46
Bevételezettek márcz. hóban	ft. 1018.08
Állása márcz. végével	ft. 19824.38

IV. Leszámitolási üzlet.

a) Bankváltók.

A tárcza állása február végével	ft. 402554.49
Leszámitoltatott márcz. hóban	ft. 130020.24
Összesen	ft. 532574.73
Vissza fizetett márcz. hóban	ft. 154635.21
A tárcza állása márcz. végével	ft. 377939.52

b) Hitelegyleti váltók.

A tárcza állása február végével	ft. 19874.—
Leszámitoltatott márcz. hóban	ft. 1775.—
Összesen	ft. 21649.—
Vissza fizetett márcz. hóban	ft. 2970.—
A tárcza állása márcz. végével	ft. 18679.—

V. Előlegezesek.

a) Értékpapirokra.

Állása február végével	ft. 13325.50
Kiadott előlegek márcz. hóban	ft. 250.—
Összesen	ft. 13575.50
Vissza fizetett előlegek márcz. hóban	ft. 1699.—
Állása márcz. végével	ft. 11876.50

b) Zalogokra.

Állása február végével	ft. 13269.—
Kiadott kölcsönök márcz. hóban	ft. 380.—
Összesen	ft. 13649.—
Vissza fizetett kölcsönök márcz. hóban	ft. 222.—
Állása márcz. végével	ft. 13427.—

c) Ingatlanokra.

Állása márcz. végével	ft. 30229.46
Kiadott kölcsönök márcz. hóban	ft. 1704.59
Összesen	ft. 31934.05
Vissza fizetések márcz. hóban	ft. 325.52
Állása márcz. végével	ft. 31608.53

VI. Pénz-forgalom.

Készpénz egyenleg február végével	ft. 7140.52
Betételek márcz. hóban	ft. 18684.14
Összesen	ft. 19381.64
Kiadott márcz. hóban	ft. 17625.85
Állása márcz. végével	ft. 1755.79

H I R D E T É S E K.

3916. sz. ex 1879.

(58—3.3)

Hirdetmény.

Torontalmegye részéről közhírré tétetik, hogy a megyei csendőrök, megyei hajdúk, tisztí legények és hivatali szolgák számára szükségelt:

A) Felszerelések.

- 3 darab Vékerle-karabély,
- 14 „ kosáros kard,
- 3 „ 6. lövésre 12 mm. börtökkel ellátott revolver,
- 26 „ bőr kardakasz,
- 8 „ tölténytaska szíjjal együtt (csendőrkök számára),
- 6 „ „ (tisztí legény számára),
- 32 „ huszár csákó teljesen felszerelve,
- 32 „ vitéz öv,
- 32 „ nyakravató,
- 3 „ löpökrocz,
- 3 „ magyar nyereg,
- 3 „ kantár,
- 3 „ zablá,
- 3 „ kötőfék.

B) Ruházati anyagok.

- 7,88 méter sárga flanel,
- 1098 „ nyári ruhára való zwilchváson,
- 501,53 1/2 „ zwilchváson bélsére,
- 1298,88 „ bélsé-váson,
- 84,48 „ kemény váson,
- 5535,26 „ vastag zsinór,
- 660 darab gombhurok,
- 5 „ rövid mentekötő,
- 37 „ sapka-róza,
- 37 „ napellenző,
- 37 „ állszij,
- 4 1/2 „ bélsébőr,
- 2 „ finomabb fekete ukrójni prém,
- 3 „ közönséges „ „ „
- 117 1/2 tucazt olajbogyódás sárga rézgomb,
- 75 1/2 „ nagy gömbölyű „ „ „
- 62 „ róza formájú „ „ „
- 280 1/2 „ kis gömbölyű „ „ „

C) Ruházati elkészítés.

- 3 darab kapucezal ellátott köpenyeg,
- 40 „ kapuceznélküli köpenyeg,
- 2 „ nagy gallérral ellátott köpenyeg,
- 5 „ mente,
- 126 „ huszárka,
- 57 „ atila,
- 164 „ blouse,
- 366 darab magyar nadrág,
- 183 „ mellény,
- 183 „ nyári blouse,
- 183 „ nyári magyar nadrág,
- 37 „ sapka — szállítási illetőleg elkészítésének átengedése tekintetéből f. é. ápril 16-án reggel 9 órakor Nagy-Beeskereken a megyei székház nagytermében a nyilvános árlejtés fog tartatni, melyre vállalkozni kívánók következők közlése mellett hivatnak meg:

1-ször. Az A) alatt felsorolt tárgyakra árlejtésök 100 ft., a B) alatt felsorolt tárgyakra árlejtésök 150 ft., végre a C) alatt felsorolt ruhaneműk készítésére árlejtésök 280 frtnyi bántópenzt tartoznak lenni.

2-ször. Hogy az elősorolt felszerelések, ruházati anyagok és ruhadarabok készítésére nézve az árlejtés külön-külön fog megtartatni s az egyes rovatoknak az utóbb elerendő legcsekélyebb árai összevéve az összes rovatokban elősorolt felszerelések, ruhananyagok és ruhakészítési árak összege fog újból árlejtési árul szolgálni, magától értetvén, hogy a mennyiben az összes felszerelés, ruhananyag és ruházati darabok készítésének ily módon való árlejtés alabocsátásával az összes rovatokra nézve csekélyebb ár értenék el, mint az egyes rovatokra tett ajánlati összegeket tekintve, ez esetben az egyes vállalkozónak az egyes rovatokban foglalt cikkek előállítására tett ajánlatából származó joguk és kötelességük önként elenyésznek.

3-szor. Az árlejtésre kitűzött napot megelőzőleg 1879. ápril 15-ig déli 12 óráig lepecsételt, 50 kros bélyeggel és az ajánlati összeg 10%-ának megfelelő bántópenzzel ellátott ajánlatok az alispáni hivatalhoz nyújtandók be. Ezen ajánlatok az egyes szállítmánycsoportokra külön teendők, és azon világos nyilatkozatot kell magukban foglalniok, hogy ajánlkozó a szállítási feltételeket ismeri, és azoknak magát aláveti. — Az írásbeli ajánlatok a szóbeli árlejtés befejezésével fognak kinyitattatni. Későbbben benyújtott írásbeli vagy szóval lett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

- 4-szer. A C) alatt elősorolt ruhadarabok elkészítésére a vállalkozónak Torontalmegye hatósága részéről a következő anyagok adatnak át:
- 146,52 1/2 méter barna posztó,
 - 948,90 „ közönséges kék posztó,
 - 70,35 1/2 „ finomabb kék posztó,
 - 13,86 „ fehér posztó,
 - 77,29 „ vörös „
 - 7,88 „ sárga flanel,
 - 1098 „ nyári ruhára való zwilchváson,
 - 501,53 1/2 „ zwilchváson bélsére,
 - 1298,88 „ bélsé váson,
 - 84,48 „ kemény váson,
 - 5535,26 „ vastag zsinór,
 - 1880 darab gombhurok,
 - 5 „ rövid mentekötő,
 - 37 „ sapka róza,
 - 37 „ napellenző,
 - 37 „ állszij,

- 4 1/2 darab bélsé bőr,
- 2 „ finomabb fekete ukrójni prém,
- 3 „ közönséges „ „ „
- 117 1/2 tucazt olajbogyódás sárga rézgomb,
- 75 1/2 tucazt nagy gömbölyű sárga rézgomb,
- 62 „ róza formájú „ „ „
- 280 1/2 „ kis gömbölyű „ „ „

D) Kalapok.

A megyei csendőrség számára szükségelt 146 darab magyar nemz kalap beszerzése céljából f. é. ápril 18-án reggel 9 órakor fog a megye székház nagy termében a nyilvános árlejtés megtartatni, melyre 44 frtnyi bántópenzzel ellátott vállalkozni kívánók azon megjelöléssel hivatnak meg, hogy a feltételek a szokott hivatalos órákban a megyei számvédegség irodájában megtekinthetők.

Írásbeli, 50 kros bélyeggel és az említett bántópenzzel ellátott ajánlatok f. é. ápril 15-ke déli 12 óráig nyújtandók be az alispáni hivatalnál. Ezen ajánlatok a szóbeli árlejtés befejezésével fognak kinyitattatni. Utóajánlatok semmi szín alatt el nem fogadattanak.

Kelt Nagy-Beeskereken, 1879. évi márcz. 25-én.

Torontalmegye alispáni hivatala.

151. sz. 1879. t. k. v.

(56—3.3)

Árverési hirdetmény.

A módosi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a es. kir. szab. ált. osztrák földhitelintézet felperesnek, br. Radosse-vits Tivadar és Lajos elleni árverési ügyében a 7694./1878. sz. a. végzéssel 1879. jan. 16-ára ki-tűzve volt II-ik árverés felperes kérelmére elhalasz-tatott és újabb határnapul 1879. évi ápril 16-ikára, d. e. 10 órára, horvát-neuzinai községhezálal ki-tűzetik, mely alkalommal a velika-grédai 118. és neuzi-nai 401. tjkvben foglalt br. Radosse-vits Tivadar és Lajos ingatlanai a már közlött feltételek alatt el fog-nak adatni.

Kelt Módoson a kir. járásbírósg mint tknyvi hatóságnál, 1879. évi janár 19-én.

230. sz. kig. 1879.

(57—3.3)

Árverési hirdetmény.

Jozefova község erkölcsi testület tulajdonát ké-pező és egy tagban lévő „Dolnyí rid“ nevezetű széna-kaszáló, mely a jozefovai 154. számú birtokivben 831., 832., 833 1/2 és 833 2/3 részlet-számok alatt fel-veve van, három egymásután következő évekre a legtöbbet ígérőnek lesz kiadandó. Minélfogva felhi-vatnak az árverezni kívánók, hogy ebéli óhajuk tel-jesítendő, avagy a földterület megtekintése szempont-jából, a mennyiben az megtekintekintetni óhajtatnék, az árverésig bármikor a községnél leendő jelentkezés után megtekinthetik.

A földterület 1600 □-ölbén 716 holdat tesz ki, mely terület részint füzes, részint szántó, legnagyobb része azonban szénakaszáló.

Az árverés megtartás napja e folyó évi május 1-jére tűzetik ki Jozefova községhezálal, következő feltételek alatt:

1. Kiküldési ár egy-egy évre 3000 ft. osztrák értékben, ennek 10%-át, avagy 300 fto bántópenz fejében köteles az árverezni kívánó lefizetni, mely összeg az árverés befejeztekor kifizetett, esetleg a vételárba betudatni fog.

2. Az elért legmagasabb bérösszeg az árverés napjától számítandó legfőlebb 8 nap alatt a községi pénztárban évenként előre kifizetendő.

3. A bérlő sem állami adókat, sem másféle ter-heket nem viselendő, kivéve az elért összeg után reá kivetendő kereseti adókat.

Kelt Jozefován, 1879. évi márcz. 20-án.

670. sz. k. i.

Pályázat.

(55—3.3)

A szárcsai körörvosnak elhalálása folytán ürese-désbe jött ezen állomás, választás utjánai betöltése 1879. évi ápril 23-án, délelőtt 10 órakor, a körörvos székhely-n, azaz Szárcsa községhezálal fog eszközöltetni; ezen körhez tartozik Román- és Német-Szárcsa, Ernestháza, Szerb- és Horvát-Neuzina községe.

Az egyes látogatásért a képviselő testület határozat-alval megállapított díjakon kívül az évi rendes fizetés 600 fto tesz.

Felhivatnak ennélfogva a pályázni szándékozók, hogy az 1871. évi XVIII. tcz. 74., valamint az 1876. évi XIV. tcz. 43., illetve 143. §§-ai értelmében felszerelt folya-módványaikat a választást megelőző napig ezen szolgál-bírósgnál benyujtsák.

Módoson, 1879. évi márcz. 23-án.

Lebanovich István,
szolgabíró.

737. sz. k. i. 1879.

Pályázat.

(62—3.1)

Szluga Mátyás lazarföldi jegyző elhalálása folytán üresedésbe jött körjegyzőség választás utjánai betöltése f. é. ápril 27-én d. e. 9 órakor a körjegyzőség szék-helyén Lazarföld községhezálal fog eszközöltetni.

A járandóság e következő:
Lazarföld községe részéről: készpénzben 120 ft., utiatalány 40 ft., mint községi közgyám 50 ft., 20 p. m. tiszta buza, 16 p. m. szemes kukorica, 2 ol kemény tűzifa, 4 ol szalma, 2 boglya széna, 12 font millygyertya, 25 font só.

Zsigmondfalva községe részéről: készpénzben 100 ft., utiatalány 20 ft., 14 p. m. buza, 12 p. m. zab, 1 ol kemény tűzifa, 2 ol szalma, továbbá Lazarföld községhezálal szabad lakás, valamint a községhez telken lévő kert haszonélvezete; a magánmunkalokért e következő díjak vannak megállapítva: adásvévisi, vagy csereszereződés 1 ft., fél ivig terjedő másolata 50 kr., fél iven túl 1 ft., ma-gán-czelokra használandó adó és becslési bizonylat 50 kr., haláleseti felvétel 2 ft., leltár 2 ft., (fizetésképtelenek kivételnek) folyamodvány 1 ft., bizonylat 50 kr., kötvény 20 kr., birtokiv másolata 50 kr., birtokiváltozás keresztul-vezetése 50 kr., tervrajz 50 kr., járlat 5 kr.

Felhivatnak a pályázni kívánók, kik a magyar és német nyelvet szóval és íráshban bírják, továbbá a jegyzői szigorlat letétét igazolhatják, hogy kellően felszerelt folyamodványaikat a választást megelőző napig Lazarföld községelöljáróinak beküldjék.

Kelt Nagy-Beeskereken, 1879. évi ápril 5-én.

Bakalovich Ágost,
szolgabíró.

Árlejtési hirdetmény.

A kömüves valamint ácsmunkák átadása iránt, a gör. keleti templom kijavítása céljából Barandon a ár-lejtési hirdetmény ezennel kiiratik.

A tervrajzok valamint a részletezés naponta alu-írottánál betekinthezők. E munkákért 3900 frt. lón meg-állapítva.

Zárt ajánlatok az ajánlat 20% biztosítékával f. é. ápril 6-ig (márcz. 25-ig ó naptár szerint) alulírottánál czimzendők.

Barándán u. p. Szakula márcz. hóban.

A gör. keleti egyház elnöke

(59—3.3)

Zsivanovits Szilárd.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint f. é. ápril 20-án délelőtt 10 órakor fog a Torontalmegyei takaré- és hitelbank nagytermében az alapszabályok 75. és 99. §§-ai értelmében azon az 1568, 2214, 2361, 2628, 2745, 2755, 2809, 2880, 2939, 3019, 3040, 3078, 3094, 3131, 3155, 3158, 3160, 3180, 3181, 3201, 3218, 3233, 3245, 3250, 3254, 3255, 3260, 3268, 3274, 3276, 3316, 3320, 3329, 3349, 3351. szamu mar lejárt zalogívek alatt az intézetnél elzalogosított arany- és ezüsttárgyak és egyéb drágaságok, továbbá az 1161. szamu értékpapír kölcsön fedezésére szolgáló értékpapírok nyilvános elárverelésre megtartatni, melyekre nézve az illető zalogívek birtokosai az árveréstől elállást f. é. ápril 17-ig alulírott igazgatóságnál ki nem eszközözendik.

Venni szándékozók tehát már most oly megjelöléssel hivatnak meg ezen árverésre, hogy az eladandó tárgyak iránt bővebb felvilágosítást nyujt az intézet könyvvivősege. Nagy-Beeskereken, 1879. évi márcz. 31-én.

A torontalmegyei takaré- és hitelbank igazgatósága.

(61—2.2)

Üzlet átvétel.

Tisztelettel alulírott bátorodik a t. cz. közönséggel tudatni, hogy ipja Bacsilla János czipész-üzletét átvette, és felkéri az eddigi itt vásárlókat, jó és pontos szolgálatot biztosítva, további bizalmukkal őt is megilletni.

Raktáronon mérsékelt árak mellett kész férfi-, női- és gyermek-czipők, továbbá a kenésre használandó birhedeit börcsinokat (Leder-Appretur), valamint finom fénymáz (Lack) kaphatók. Lábbajosok számára czipők a legnagyobb gondalal készítettnek.

Mely tisztelettel

Stier Ferencz.

(60—3.2)

főutca, Stagenschmidt-féle házban.

Folytatás a mellékletben.

TORONTÁL.

1879.
Nyolczadik évfolyam.

16-ik szám.
Csütörtök, ápril 17-én.

Vegyes tartalmu hetilap. — A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön. Előfizetési feltételek: Egész évre 6 ft. | Félévre 3 ft. | Negyed évre 1 ft. 50 kr. Hirdetések díjai: a háromlábos peitisor első hirdetésnél 4 kr., többszöri-

Melléklet a „Torontál“ 1879. évi 15-ik számához.

Dr. HANDLER MÓR,

orvos és sebésztudor, szülész és szemész,
gyógyít gyökeresen fényes s tartós siker biz-
tosítása mellett mindennemű

titkos betegségeket

1) az **önfertőzésnek** minden követke-
ményeit, u. m.: az **ingerlékeny gyengesé-
get**, az **ondófolysást**, különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt),

2) **hugycsőfolysásokat** (még idültek-
et is), a **nemzőrészek bujakóros fekélyeit**
és **másodrendű bujakórt** minden alakjai-
ban és elcsúfításaiban;

3) **hugycsőszűküléseket;**

4) **fris s idült nyákfolyásokat nőknel**, az
ugynevezett **fehérfolyást**, és az onnan eredő

magtalanságot;

5) **börkiütéseket;**

6) a **hugyhólyag betegségeit** és minden-
nemű **vizelési nehézségeket.**

Rendel naponként: délelőtt 10 órától
1-ig, délután 3 órától 5-ig, és estve
7 órától 8-ig.

Lakik: PESTEN, belváros, kigyó-utca 1. szám,
kigyó- és városház-utca sarkán. (Rottenbiller-
féle házban) I-ső em., bemenet a lépcsőn.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz
adatik, és a gyógyszerek megküldetnek.

Galandféreg (Pántlika-giliszta)
6 óra alatt kihajtatik. (14—48.10)

Clayton és Shuttleworth,

földmívelési gépgyárnokok Lincolnba (Angolország),

főraktár: Bécs,

(54—44)

ajánlják börtartalmu, minden világkiállítás alkalmával
kíutetést aratott, fekhelyükben álló

mozdonyaikat,

heosztva

fa- és szénfűtésre és ellátva az új szalma-
fűtési készülékkel.

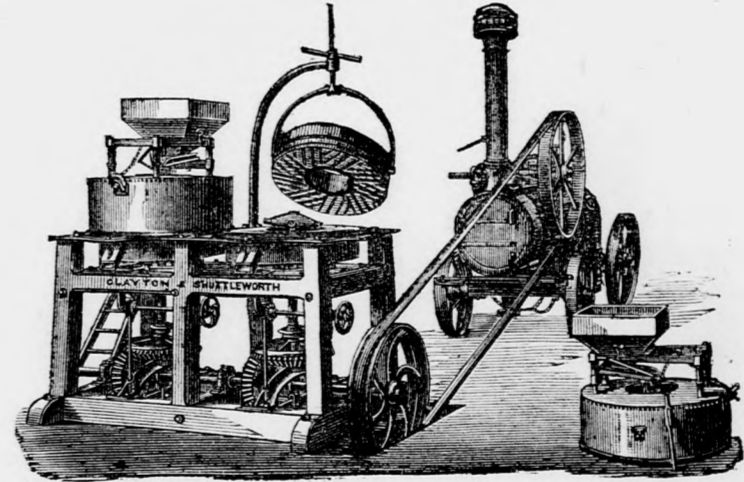
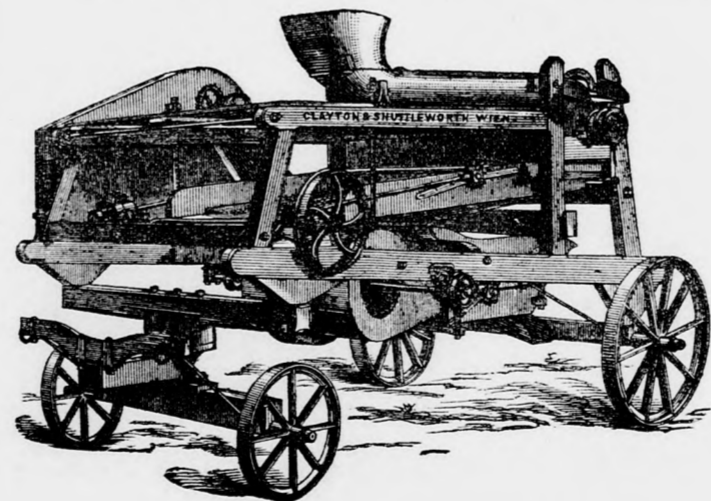
(szabadalmazványa Clayton és Shuttleworthnak),

gőz-cseplő- és emelősigagépeiket, kukoriczamorzsolóikat,
örlőmalmaikat, soros-vetőgépeiket,

valamint minden másféle földmívelési gépezeteiket a legolcsóbb árak mellett.

Torontálmegyei helyettese:

DAUN GYULA, vaskereskedő Nagy-Becskereken.

Képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve kézbesitetnek.

temek meg. Egyetlenegy gyertya sem ég a tágas helyiségekben. A főbejáratot óriási gyász-
fátyol takarja, mely befödi az orgonát és az énekeseket is. Az egyiptomi sötétség miatt az Éjféltájban indul el a székesegyház kapu-
jától az utolsó körmenet, melyben az összes hívek vesznek részt. A menet a szokásos pom-
pával a Trianakulvárosnak tart, megpihen a kocsizásor követésében, melyekben ugyancsak
kijut a négylábu állatoknak, végül több bika-
viadal zárja be a nagyhét ctyklusát. „E—r.”